



NEUMORNI POZIVI PAPE BENEDIKTA XVI. NA OSOBNO OTKRIVANJE SMISLA ŽIVOTA

Primljeno:
24. 2. 2011.

Pregledni
članak

UDK 262.13
Benedictus XVI,
papa:25

RUDI PALOŠ

Srebrnjak 101, Zagreb

Sažetak

U mnogobrojnim govorima i javnim nastupima papa Benedikt XVI. izrijeком govori o važnosti traženja i osobnog otkrivanja smisla života. U članku se pokazuje kako papa u vrlo različitim prigodama i različitim slušateljima govori o važnosti smisla života. Isus Krist je konačni odgovor na pitanje o životnom smislu. Zadaća je kateheze svakom kršteniku pomoći da svakim danom sve više teži za Bogom i napreduje u shvaćanju smisla života. Crkva, koja je čuvarica Isusove poruke »Bog je ljubav«, pozivom na prihvaćanje vjere u Isusa Krista pomaže ljudima pronaći smisao života i otkriti jasne uporišne točke za svakodnevno usmjeravanje vlastitoga životnog puta. To je posebno važno kad je riječ o mladima, koji su također pozvani biti Kristovi učeniци. U navještaju i svjedočenju vjere i smisla života mladima osobito važnu ulogu imaju roditelji i obitelji.

Ključne riječi: *smisao života, papa Benedikt XVI.*

Poznato je da se papa svakodnevno susreće s brojnim ljudima. Najčešće se to događa u Vatikanu, ali nerijetko i izvan njega. Samo se po sebi razumije da se papa obraća katolicima, ali je isto tako dobro poznato da se susreće i s pripadnicima drugih religija kao i onima koji ne vjeruju. Uzmu li se u obzir i papina pisana riječ i drugi suvremeni mediji, tada je krug papinih sugovornika, čitatelja, slušatelja i gledatelja daleko širi. Može se bez pretjerivanja reći da su to svi ljudi na zemaljskoj kugli. Upravo stoga bilo bi preuzetno pokušati na nekoliko stranica prikazati papinu misao ili njegovo komuniciranje u vezi s bilo kojom temom ili predmetom te tvrditi da je to iscrpan prikaz.

Stoga ćemo na sljedećim stranicama ukazati na nekoliko prigoda u kojima je papa Benedikt XVI. u svojim susretima izrijeком spomenuo »smisao života«. Raznolikost sugovornika, prigoda i tema o kojima je papa prvenstveno govorio pokazat će nam kako je gotovo nemoguće naći kad papa ne govori i o smislu života. Jednako tako može se reći da gotovo nema sugovornika kojemu papa ne spominje i tu temu. Iako je to spominjanje na prvi pogled usputno, ipak je znakovito da se taj izričaj pojavljuje tako često i tako jasno. To je ujedno znak da je posrijedi važna tema i nešto što je papi posebno priraslo srcu. Napokon, to potvrđuju i izravne papine riječi.

1. KOME JE UPUĆENA PAPINA RIJEČ

Susrećući se s raznim ljudima u Vatikanu i izvan njega, papa im se uvijek nastoji izravno obratiti. Iako zbog velikog broja ljudi s kojima se istodobno susreće, papa ne može izravno razgovarati sa svakim od u tom trenutku prisutnih, ipak je riječ o svojevrsnom razgovoru između njega i ljudi koji su se na tom mjestu okupili upravo stoga da bi čuli papinu riječ. Ti su *sugovornici*¹ vrlo raznoliki i, kao što je već spomenuto, obično vrlo brojni.

Često su papini *sugovornici* vjernici koji su iz cijeloga svijeta došli u Rim i tom prigodom obavezno žele vidjeti i čuti papu. To su hodočasnici svih jezičnih i dobnih skupina i zanimanja. Nešto se slično događa i prigodom papinih posjeta raznim zemljama. U tim su prilikama i papa i ljudi koji ga slušaju istodobno i hodočasnici, jer su se svi, zajedno s njim, upravo zato okupili na nekom mjestu. Postoje i susreti organizirani u povodu kakva posebnog događaja, obljetnice ili okupljanja u kojima su i papini *sugovornici* specifični. Jednom su to npr. biskupi, drugi put bolesnici, novinari, političari ili mladi. Svima njima papa govori i o smislu života.

2. RAZLIČITOST SUGOVORNIKA

Nedjeljom u podne papa zajedno s vjernicima moli molitvu »Anđeo Gospodnji« i zatim se obraća okupljenim vjernicima. U tim prigodama nerijetko se osvrće na aktualne, više ili manje obične ili neobične događaje. I u tim redovitim susretima papa svojim *sugovornicima* progovara o važnosti smisla života.²

Na svojim hodočasničkim putovanjima susreće se s mnogim ljudima. Zanimljivo je da je on prigodom svog hodočašća u Brazil u tri različite prigode različitim sugovornicima, među kojima su bili i bis-

kupi, govorio o važnosti smisla života. Biskupima je o istoj temi progovorio u Lourdesu, a i u Rimu za redovitog zasjedanja 12. biskupske sinode. O njoj je govorio i na zasjedanju Papinske akademije za život i na Općem zasjedanju vijeća za kulturu. To je učinio i u svojoj poruci prigodom Svjetskog dana selilaca i izbjeglica, prigodom studijskog dana o dijalogu kulture i religije, prigodom 44. Svjetskog dana mira 2011. godine, ali i obraćajući se pojedinih političarima, npr. talijanskom predsjedniku odnosno belgijskom veleposlaniku pri Svetoj Stolici. Napokon, o smislu života je govorio i za svoga posjeta velikom jeruzalemskom muftiji. O životnom smislu papa govori i prigodom krštenja. Spominje ga i u susretu s pokorničarima, članovima Talijanske katoličke sveučilišne federacije i s članovima Talijanske federacije katoličkih tjednika. Nije stoga čudno što je o tome govorio i mladima u Palermu, ali i npr. francuskim, latinoameričkim, njemačkim i portugalskim biskupima, nerijetko pritom spominjući i mlade i njihove poteškoće u traženju i nalaženju smisla života.

¹ Riječ »sugovornik« u ovome članku upotrebljava se kako bi se jednim izričajem obuhvatili svi oni kojima se Benedikt XVI. obraća u svojim govorima, porukama i drugim oblicima komuniciranja koji su ovdje izriječkom spomenuti.

² Usp. npr. BENEDETTO XVI, *Angelus. Piazza San Pietro. Domenica, 26 febbraio 2006*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/angelus/2006/documents/hf_ben-xvi_ang_0060226_it.html; BENEDETTO XVI, *Angelus. Palazzo Apostolico di Castel Gandolfo. Domenica, 5 settembre 2010*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/angelus/2010/documents/hf_ben-xvi_ang_20100905_it.html; BENEDETTO XVI, *Angelus. Festa di Santo Stefano Protomartire. Piazza San Pietro. Domenica, 26 dicembre 2010*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/angelus/2010/documents/hf_ben-xvi_ang_20101226_santa-famiglia_it.html (pristup: 24. 2. 2011.)

3. RAZLIČITOST ŽIVOTNIH SITUACIJA

Čitajući papine tekstove u kojima on izravno spominje smisao života, uočavamo kako je pritom riječ o raznim životnim situacijama. Može se zapravo ustvrditi kako papa, kad god upotrebljava taj izričaj, tumači i zašto je zapravo »smisao života« važan za svakoga pojedinog čovjeka. Ujedno se otkriva i koje okolnosti navode čovjeka da posumnja u smisao svoga života.

3.1. *Kateheza i neznanje krštenika*

Tijekom svog apostolskog puta u Francusku u povodu 150. obljetnice lurdskih ukazanja, Benedikt XVI. susreo se i s francuskim biskupima. Tada je naglasio važnost kateheze i katekizama, kao što su npr. Katekizam Katoličke crkve i Katekizam francuskih biskupa. Kateheza treba pomoći svakom kršteniku da se u svom životu svakim danom sve više opredjeljuje za Boga. Suvremenu čovjeku naime treba pomoći da shvati kako njegov život ima smisla.³

3.2. *Novi oblici siromaštva i odrasli koji znaju slušati, savjetovati i svjedočiti*

Opredijelivši se posebno za službu Gospodinu, đakoni su pozvani radosno prihvaćati ljubav kojom ih Bog ljubi i tu ljubav velikodušno darivati drugim ljudima, posebice siromašnima. U suvremenom društvu očituju se tri oblika siromaštva: materijalno, duhovno i kulturalno. Neki su odrasli siromašni jer su izgubili životni smisao. Istodobno mnogi mladi žele susresti odrasle koji znaju slušati i savjetovati ih u životnim poteškoćama. Osjetljivi na te nove oblike siromaštva u suvremenom svijetu, đakoni su pozvani osobito pozorno tražiti nove mogućnosti i puteve za prenošenje vjere svojim suvremenicima.⁴

Isusovi učenici danas moraju biti rječiti i vjerodostojni svjedoci Božje ljubavi prema svakom čovjeku, velikodušno se po-

svećujući služanju bližnjemu u djelatnoj kršćanskoj ljubavi.⁵

3.3. *Postmoderna, skepticizam, relativizam, kult pojedinca i istinske vrednote*

Živimo u postmoderno doba u kojemu je čovjek u medijskom areopagu nerijetko izložen mnogobrojnim kulturnim izazovima. U ozračju skepticizma i relativizma proglašavaju se i mnoge lažne istine. Čovjek se međutim ne može zadovoljiti djelomičnom istinom, nego teži za onom istinom koja može protumačiti smisao života, a to je Isus Krist.⁶

Dok se ne tako davno naglašavala »smrt Boga«, danas se osobito naglašava i ističe »kult pojedinca«. U takvom ozračju uočava se duhovna zakržljalost, praznina srca, javljaju se razni religiozni surrogati i promiče neodređeni spiritualizam. Tu je osobito važno nastojati susresti današnjeg čovjeka na području kulture kako bi mu se prenijela evanđeoska poruka koja u sebi sadrži

³ Usp. *Alla Conferenza Episcopale Francese. Discorso del Santo Padre Benedetto XVI. Hémicycle Sainte-Bernadette. Lourdes, domenica 14 settembre 2008*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2008/september/documents/hf_ben-xvi_spe_20080914_lourdes-vescovi_it.html

⁴ Usp. *Discorso di sua Santità Benedetto XVI ai diaconi permanenti della Diocesi di Roma. Sala Clementina. Sabato, 18 febbraio 2006*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2006/february/documents/hf_ben-xvi_spe_20060218_deacons-rome_it.html

⁵ Usp. *Discorso di Sua Santità Benedetto XVI ai partecipanti alla plenaria della Pontificia commissione per l'America Latina. Sala Clementina. Sabato, 20 gennaio 2007*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2007/january/documents/hf_ben-xvi_spe_20070120_pcal_it.html

⁶ Usp. *Discorso del Santo Padre Benedetto XVI alla Federazione Italiana dei Settimanali cattolici*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2010/november/documents/hf_ben-xvi_spe_20101126_settimanali-cattolici_it.html

vrednote postojanja koje čovjekovom životu daju smisao. Doista, dostojanstvo i slabost ljudske osobe, jednakost među ljudima, smisao života i smrti te ono što čovjeka čeka poslije smrti su vrednote koje mogu zadovoljiti nemir u čovjeku koji traži za srećom.⁷

Dok s jedne strane otkrivamo kako je današnja kultura namjerno zatvorena za Boga i za moralni zakon, istodobno u svijetu pronalazimo i plod djelovanja Duha Svetoga. Katolici trebaju nastojati otvarati kulturu za vječne vrednote transcendenције. U tome im mogu pomoći i znakovi nade u današnjem svijetu, kao što su npr. osjetljivost za religiozne vrednote, obnovljeno zanimanje za Sveto pismo, osjetljivost za poštivanje ljudskih prava i želja za dijalogom s drugim religijama.⁸

3.4. *Otvorenost za međureligijski dijalog i javno svjedočenje Isusa Krista*

Različite religiozne tradicije u svome nauku i naučavanju govore o Bogu i o smislu života te o zajedničkom cilju čovječanstva. To zapravo uključuje sve ono što je ljudima sveto i drago. Razgovarajući s drugima, nastojimo ostati vjerni Bogu, naglasio je papa prigodom posjeta velikom jeruzalemskom muftiji u Jeruzalemu 2009. godine.⁹

Katolička je crkva čuvarica nauka i vjerske poruke primljenih od Isusa Krista koji se mogu sažeto izreći riječima »Bog je ljubav« (Iv 4,16). Poštujući slobodu svih ljudi na vlastito mišljenje, koje može biti različito od njezinoga, Crkva ističe kako ona ima pravo javno se izražavati. Svojom porukom Crkva osvjetljava smisao čovjekova osobnog, obiteljskog i društvenog života.¹⁰ Doista, u Bogu se potpuno razumije identitet, smisao i konačni cilj svake osobe.¹¹

To je Benedikt XVI. izrijekom potvrdio i govoreći predsjedniku Republike Italije

na koncertu koji je priređen papi u čast u povodu četvrte obljetnice njegova pontifikata. Osvrnuvši se na izvođenje Marijine pjesme *Veliča*, papa je tom prigodom podsjetio kako nas *Veliča* kao večernja molitva poziva na razmišljanje o smislu života i poziva na učvršćenje naše vjere u uskrsnuće.¹²

3.5. *Bolest i ovisnosti pozivaju na razmišljanje o smislu čovjekova života*

Obraćajući se bolesnicima u povodu Svjetskog dana bolesnika 2006. godine, papa ističe kako je to ujedno i prigoda za poziv na razmišljanje o iskustvu bolesti i patnje, ali i smislu čovjekova života. Bo-

⁷ Usp. *Discorso di Sua Santità Benedetto XVI ai partecipanti all'Assemblea plenaria del Pontificio Consiglio della Cultura. Sala Clementina, Sabato, 8 marzo 2008*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2008/march/documents/hf_ben-xvi_spe_20080308_pc-cultura_it.html

⁸ Usp. *Discorso di sua Santità Benedetto XVI agli scrittori del collegio di »La Civiltà Cattolica«*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2006/february/documents/hf_ben-xvi_spe_20060217_civiltà-cattolica_it.html

⁹ *Visite de courtoisie au grand mufti. Discours du pape Benoît XVI. Esplanade de la Mosquée - Jérusalem. Mardi 12 mai 2009*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2009/may/documents/hf_ben-xvi_spe_20090512_gran-mufti_fr.html

¹⁰ Usp. *Discorso del Santo Padre Benedetto XVI a S.E. il signor Charles Ghislain, ambasciatore del Belgio presso la Santa Sede*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2010/april/documents/hf_ben-xvi_spe_20100424_ambasador-belgium_it.html

¹¹ Usp. *Messaggio del Santo Padre Benedetto XVI per la celebrazione della XLIV giornata mondiale della pace. 1° gennaio 2011. Libertà religiosa, via per la pace*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/messages/peace/documents/hf_ben-xvi_mes_20101208_xliv-world-day-peace_it.html

¹² Usp. *Discorso del Santo Padre Benedetto XVI. Aula Paolo VI. Giovedì, 30 aprile 2009*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2009/april/documents/hf_ben-xvi_spe_20090430_concerto-iv-anniv_it.html

lesnicima Crkva mora iskazati i svoju duhovnu bliskost. U susretu s bolešću i patnjom javljaju se i posebna pitanja, npr. kad je riječ o bolesnu djetetu. Valja međutim imati na umu da je čovjek pozvan ostvariti smisao života i onda kad je bolestan.¹³

Poseban oblik bolesti danas su različiti oblici ovisnosti o drogama i alkoholu. U takvom stanju čovjek nerijetko sumnja i u smisao svoga života ili ga potpuno gubi. Boraveći u posebnim zajednicama uz pomoć odgovarajuće terapije i stručnog osoblja, kao što su npr. liječnik, psiholog i pedagog, te pomoću molitve, fizičkog rada i pridržavanja odgovarajuće stege može se osloboditi ovisnosti i ponovno naći životni smisao.¹⁴

3.6. *Crkva kao obitelj te promaknuće žene, ljudske obitelji i ljudskoga života*

Prigodom svog apostolskog posjeta Kamerunu i Angoli 2009. godine papa se susreo s predstavnicima katoličkih pokreta koji se zalažu za promicanje žene. Tada je istaknuo kako je važna i dragocjena roditeljska skrb za djecu i za ljudski i vjerski odgoj djece. Kako bi roditelji mogli svojoj djeci ponuditi istinsku ljubav i smisao života te im reći »Tvoj je život dobar, iako mi nije poznata njegova budućnost«, nije im dostatan njihov roditeljski autoritet i vjerodostojnost. Izgrađujući svoju ljudsku obitelj u velikoj obitelji Crkve, roditelji po Sinu Božjemu Isusu Kristu i po daru Duha Svetoga dobivaju istinski autoritet i vjerodostojnost za vjerski odgoj svoje djece.¹⁵

Govoreći nedavno sudionicima općeg zasjedanja Papinske akademije za život, Benedikt XVI. je ukazao na važnost života i na iskrivljeno poimanje abortusa. Današnja kulturalna pozadina nerijetko čini

nejasnim istinski smisao čovjekova života i umanjuje opće poimanje moralne težine abortusa i drugih oblika napada na ljudski život. Stoga je osobito važna uloga liječnika. Oni naime moraju ukazivati na to kako abortus zapravo ništa ne rješava. Štoviše, tako se ubija dijete, ranjava žena, zasljepljuje savjest djetetova oca, a nerijetko se uništava i obiteljski život.¹⁶

4. MLADI U ŽARIŠTU PAPINE POZORNOSTI

Brojni su primjeri posebne papine pažnje upućene mladima. To je očito i onda kad se papa izravno obraća mladima, kao i onda kad se susreće s odraslima. I biskupe papa upozorava na nedoumice i nesnalaženje mladih pozivajući ih da u svojim pastoralnim i katehetskim nastojanjima budu osobito otvoreni za mlade i za njihova životna pitanja i probleme.

¹³ Usp. *Parole del Santo Padre Benedetto XVI durante l'incontro con gli ammalati. Memoria della Beata Maria Vergine di Lourdes. Basilica Vaticana, mercoledì 11 febbraio 2009*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2009/february/documents/hf_ben-xvi_spe_20090211_malati_it.html

¹⁴ Usp. *Incontro con la comunità. Discorso di Sua Santità Benedetto XVI. Fazenda da Esperança, Guaratinguetá. Sabato, 12 maggio 2007*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2007/may/documents/hf_ben-xvi_spe_20070512_fazenda-brazil_it.html

¹⁵ Usp. *Incontro con i movimenti cattolici per la promozione della donna. Discorso del Santo Padre Benedetto XVI. Parrocchia di Santo António di Luanda. Domenica, 22 marzo 2009*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2009/march/documents/hf_ben-xvi_spe_20090322_promozione-donna_it.html

¹⁶ Usp. *Discorso del Santo Padre Benedetto XVI ai partecipanti all'Assemblea Plenaria della Pontificia Accademia per la vita. Sala Clementina. Sabato, 26 febbraio 2011*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2011/february/documents/hf_ben-xvi_spe_20110226_accademia-vita_it.html

4.1. *Mladi, obitelj i uzvišeni primjer mladih svjedoka*

Za vrijeme svog posjeta Palermu 2010. godine Benedikt XVI. se posebno susreo s mladima. Zanimljivo je međutim da je svoj govor započeo obraćajući se »mladima i obiteljima«. Podsjetio ih je kako je važno i razborito naći se zajedno i biti zajedno. I tom prigodom papa je naglasio važnost vjerskog odgoja u obitelji. Istodobno je istaknuo kako su roditelji pozvani biti i odgojitelji svoje djece u vjeri, a to doista i mogu biti zahvaljujući posebnom Božjem daru.

Obitelj je naime mjesto i temelj za njegovanje prve klice shvaćanja smisla života u ljudskoj duši. Bog svojom ljubavlju sjedinjuje muža i ženu i čini ih roditeljima. Ta ista Božja ljubav može u srcu djeteta potaknuti svjetlo dubokoga smisla života.

Kao poticaj i djeci i roditeljima, a napose mladima, papa je tom prigodom ukazao na uzvišeni primjer Blažene Chiare Badano (1971–1990), koja je i u najtežim trenucima svoje neizlječive bolesti oko sebe širila ljubav, smirenost, spokoj i vjeru.

4.2. *Služenje drugima izvorni je izraz kršćanske ljubavi*

Obraćajući se krajem 2006. godine voditeljima, odgajateljima, suradnicima i štionicima Zaklade Svete obitelji iz Nazareta, papa je mladima rekao kako je služenje drugima, npr. u dijalogu s kulturom, izvorni izraz kršćanske ljubavi. Sveto pismo pruža nam za to primjer u Djelima apostolskim kad je riječ o đakonu Filipu i krštenju Etiopljanina. Spomenuti odlomak Djela apostolskih (8,26–40) započinje rečenicom: »Anđeo se Gospodnji obrati Filipu: 'Ustani i pođi na jug putom što iz Jeruzalema silazi u Gazu; on je pust'« (Dj 8,26). Kao što je đakon Filip, po posebnom Bož-

jem nadahnuću, na pustom putu susreo čovjeka koji traga za Bogom, tako i današnji ljudi, podsjeća papa, često hode pustim putovima na kojima traže smisao života. Služenje u kršćanskoj ljubavi može i današnjim bogotražiteljima otkriti istinski životni smisao.¹⁷

4.3. *Ići protiv struje njegujući vrednotu poniznosti*

U svom obraćanju Talijanskoj katoličkoj sveučilišnoj federaciji (FUCI) Benedikt XVI. ukazuje na istinske vrednote i poziva na odabir pravoga puta. U suvremenom svijetu u kojemu se kao ideal nerijetko promiču bahatost, nasilje, pretjeranu samouvjerenost, uspjeh pod svaku cijenu, Kristov se učenik mora oduprijeti tom privlačnom pozivu i koračati protiv struje. Upravo stoga pri učenju koje razvija razum i potiče na razlučivanje, mladi trebaju njegovati vrednotu poniznosti. Drugim riječima, umjesto da slijede put oholosti, pozvani su slijediti put realističnog smisla života koji je otvoren za transcendentnu dimenziju.¹⁸

4.4. *Franjo Asiški: svijetao primjer današnjim mladima*

Tijekom svoga pastoralnog pohoda Asizu u povodu osamstote obljetnice obraćenja Sv. Franje Asiškoga, Benedikt XVI. se 17. lipnja 2007. posebno susreo s mladima.

¹⁷ Usp. *Discorso di sua Santità Benedetto XVI alla «Fondazione Sacra Famiglia di Nazareth» e all'Associazione laicale «Comunità Domenico Tardini»*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2006/november/documents/hf_ben-xvi_spe_20061111_famiglia-nazareth_it.html

¹⁸ Usp. *Discorso di Sua Santità Benedetto XVI ai membri della Federazione Universitaria Cattolica Italiana (F.U.C.I.)*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2007/november/documents/hf_ben-xvi_spe_20071109_fuci_it.html

Tom je prigodom mladima rekao kako je došao u Asiz da ponovno doživi unutarnji hod i preobražaj Sv. Franje. Vrhunac toga dana za papu je, kao što je osobno istaknuo, upravo susret s mladima.

Franjo Asiški i nakon toliko stoljeća privlači sve ljude, osobito mlade. I Franjo je nekada bio mlad. Poput mnogih današnjih mladih, i on je u svojoj 25. godini najednom osjetio kako njegov život, unatoč izvanjskoj živahnosti, brojnim iskustvima i snovima, zapravo nema smisla. Kasnije će, prisjećajući se svojih mladenačkih dana, Franjo jednostavno reći kako je u to doba »živio u grijesima«.

Današnji mladi sreću često traže izvan vlastitoga boravišta, u susretima na kraju tjedna, u virtualnoj šetnji internetom ili u svijetu droge. Benedikt XVI. poziva ih da se, poput Franje Asiškoga, odreknu života koji ne donosi sreću i zadovoljstvo. Poput Sv. Franje, i današnji su mladi pozvani dopustiti Kristu da se susretne s njima. U Kristu će tada pronaći i istinski smisao svoga života.¹⁹

4.5. *Nova kateheza za mlade s pitanjima bez odgovora*

Današnji se mladi susreću s brojnim problemima i pitanjima na koja nerijetko ne nalaze odgovora. To se događa i u visokorazvijenim zemljama s drevnom kršćanskom prošalošću, npr. u današnjoj Njemačkoj. Obraćajući se njemačkim biskupima tijekom svog posjeta Njemačkoj u povodu 20. Svjetskog dana mladih 2005. godine, papa im je posebno preporučio veliku skrb za mlade. Velik broj mladih u Njemačkoj djeca su rastavljenih roditelja, a sve je više i mladih bez posla. Sve to uzrokuje zbunjenost mladih koja se još više povećava stoga što ne nalaze odgovor na pitanja života i smrti, sadašnjosti i budućnosti. Neki su postali ovisnici o alkoholu i drogi, a

neki aktivno zastupaju i promiču ekstremizam. Postoje i oni koji, napose u istočnim njemačkim pokrajinama, nisu nikada osobno upoznali Krista. Sve su to razlozi koji potiču na promišljanje o mjestu i ulozi kateheze, bolje rečeno to su pitanja na koja odgovor može dati jedino *nova kateheza*.²⁰

4.6. *Poziv mladima da budu Kristovi prijatelji*

Obraćajući se latinoameričkim biskupima na početku Petog općeg zasjedanja latinoameričkih i karipskih biskupa u sveetištu u Aparecidi u Brazilu 2007. godine, Benedikt XVI, potaknut činjenicom da mladi čine većinu latinoameričkog stanovništva, poziva okupljene biskupe na promicanje pastorala mladih. Mladima valja ukazati da su pozvani biti Kristovi prijatelji i učenici. To nije nemoguće ni u današnjem svijetu. Mladi se naime ne boje žrtve nego života bez smisla. Valja poradići na tome da ih ne zavede moda i mentalitet suvremenoga svijeta te da se ne predaju varljivom »raju« droge, užitka, alkohola i nasilja. Valja ih podsjetiti na poziv koji im upućuje Krist: jednome da bude svećenik, drugome da postane redovnik ili redovnica, otac ili majka obitelji. Mladima valja pomoći da krenu putem smisla života i otajstva Boga Oca, Sina i Duha

¹⁹ Usp. *Incontro con i giovani. Discorso di Sua Santità Benedetto XVI. Piazzale antistante la Basilica di Santa Maria degli Angeli. Domenica, 17 giugno 2007*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2007/june/documents/hf_ben-xvi_spe_20070617_giovani-assisi_it.html

²⁰ Usp. *Viaggio apostolico a Colonia in occasione della XX giornata mondiale della gioventù. Incontro con i vescovi della Germania. Discorso di Sua Santità Benedetto XVI. Piusaal del Seminario di Colonia. Domenica, 21 agosto 2005*, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2005/august/documents/hf_ben-xvi_spe_20050821_german-bishops_it.html

Svetoga te se angažiraju u neprekidnoj obnovi svijeta u svjetlu evanđelja.²¹

4.7. *Jedino Krist životu daje potpuni sadržaj*

Tijekom susreta s mladima na stadionu u São Paulu za svoga posjeta Brazilu u povodu Petog općeg zasjedanja latinoameričkih i karijskih biskupa 2007. godine, Benedikt XVI. je mlade podsjetio na susret bogatog mladića s Isusom (Mt 19,16–22). Kao i taj mladić u Evanđelju, i današnji mladi se pitaju što učiniti sa svojim životom i kako ga u potpunosti živjeti. Papa mladima ukazuje kako se mladićevo pitanje iz Evanđelja ne odnosi samo na ono što će biti poslije smrti nego i na angažman u sadašnjosti. Drugim riječima, mladić iz Evanđelja pita se što bi trebao činiti kako bi njegov život dobio smisao. Njegovo bi se pitanje moglo izreći i ovim riječima: Kako trebam živjeti da bi moj život bio plodan? Što mi je činiti da moj život ne protekne uzaludno?

Mladi se danas boje mnogočega. Strah ih je smrti, neuspjeha jer nisu otkrili smisao života, odvojenosti zbog brzine događanja i komuniciranja. Današnja je mladež često rastrojena. Neki ne mogu izdržati i odabiru samoubojstvo. Jedni pribjegavaju nasilju, drugi se predaju drogi.

Papa naglašava: Jedino Isus može dati odgovor na pitanje koje postavlja mladić iz Evanđelja a ponavljaju današnji mladi. Naime, jedino Krist pokazuje smisao sadašnjega života i jedino on životu daje potpuni sadržaj.²²

5. ZAKLJUČAK

Papa Benedikt XVI. stalno se susreće s ljudima. Obraćajući se vjernicima i svim ljudima dobre volje, izrijeком potvrđuje kako život ima smisla. Njegovo naglašavanje »smisla života« nije nikakvo mehaničko ponavljanje naučene fraze ili pak promicanje neke ideologije.

Kad god govori o smislu života, papa nastoji i pojasniti svoje riječi i objasniti na što se odnosi taj izraz. Važno je ujedno podsjetiti kako papa pritom ne govori kao znanstvenik. On uvijek i svugdje nastupa kao vjernik, Petrov zamjenik i učitelj u vjeri. Svima koji ga slušaju, neumorno ponavlja: život ima smisla. Papa nadalje poručuje: u današnjem dezorijentiranom i višestruko nesigurnom svijetu osobito je važno poraditi na tome da što više ljudi upozna Krista i prihvati njegov poziv. Stoga je zadaća biskupa i drugih posvećenih službenika, ali i cijelog naroda Božjega, promicati katehetska nastojanja kako bi i današnji vjernici slijedili put kojemu ih uči Krist Gospodin.

²¹ *Sessione inaugurale dei lavori della V conferenza generale dell'Episcopato Latinoamericano dei Caraibi. Discorso di Sua Santità Benedetto XVI. Sala Conferenze, Santuario dell'Aparecida. Domenica, 13 maggio 2007, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2007/may/documents/hf_ben-xvi_spe_20070513_conference-aparecida_it.html*

²² *Usp. Discorso di Sua Santità Benedetto XVI. Stadio municipale di Pacaembu, São Paulo. Giovedì, 10 maggio 2007, u: http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2007/may/documents/hf_ben-xvi_spe_20070510_youth-brazil_it.html*